

Oceny działalności parlamentu i prezydenta w listopadzie

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2024

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W skrócie

- Notowania parlamentu pozostają w ostatnich miesiącach dość stabilne. Polacy są na ogół dość krytyczni w ocenie pracy posłów (obecnie 46% wobec 35% będących przeciwnego zdania) i podzieleni w opiniach o pracy senatorów, z której zadowolenie deklaruje teraz 36% badanych, a niezadowolone – 34% (w stosunku do października rejestrujemy tu 4-punktowy spadek).
- Stabilne i podzielone są notowania głowy państwa. Tak jak przed miesiącem prezydentura Andrzeja Dudy nieco częściej spotyka się z dezaprobatą niż uznaniem (46% wobec 43%).

W badaniach CBOS regularnie pytamy Polaków o to, jak oceniają działalność Sejmu, Senatu oraz prezydenta.

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

W listopadzie¹ opinie badanych o działalności parlamentu są nieco mniej sprecyzowane niż przed miesiącem. Pracę posłów pozytywnie ocenia teraz więcej niż jedna trzecia respondentów (35%), a negatywnie – niemal połowa (46%). W ciągu ostatniego miesiąca ubyło krytycznych opinii o Senacie. W przypadku tej izby poziomy dobrych (36%) i złych (34%, spadek o 4 punkty) ocen jej działalności od lipca tego roku niezmiennie pozostają zbliżone.

TABELA 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany X–XI 2024
		2023			2024											
		X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
		w procentach														
Sejm	Dobre	28	36	41	42	44	40	41	41	39	38	35	37	36	35	–1
	Złe	59	54	33	42	41	45	46	44	44	46	46	46	48	46	–2
	Trudno powiedzieć	13	10	26	16	15	15	13	15	17	16	19	17	16	19	+3
Senat	Dobre	34	39	36	40	43	38	40	40	38	38	36	36	37	36	–1
	Złe	46	42	25	32	30	34	34	34	32	37	37	34	38	34	–4
	Trudno powiedzieć	20	19	39	28	27	28	26	26	30	25	27	30	25	30	+5

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (415) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

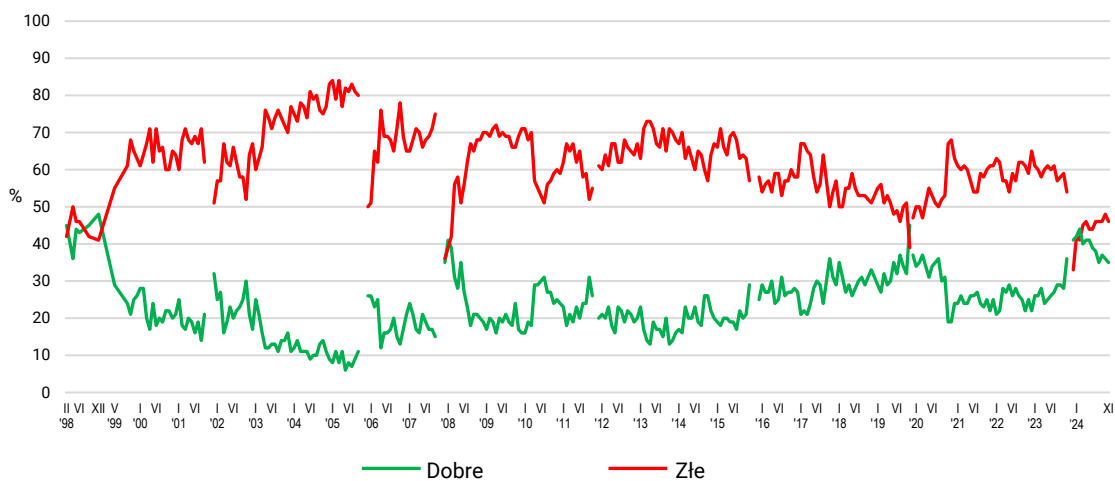
- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 8 do 21 listopada 2024 roku na próbie liczącej 981 osób (w tym: 57,0% metodą CAPI, 24,9% – CATI i 18,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

CBOS

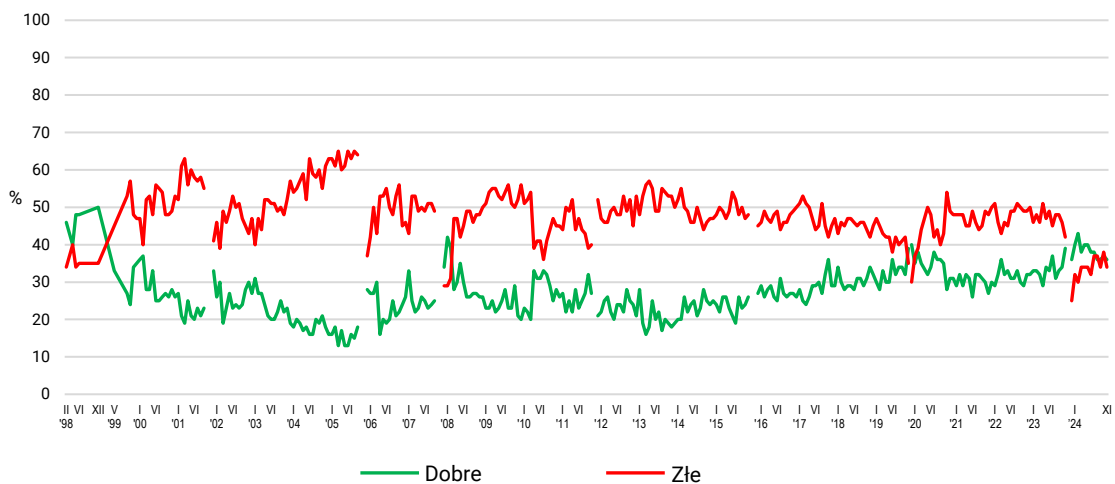
RYS. 1. Oceny działalności Sejmu

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

CBOS

RYS. 2. Oceny działalności Senatu

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Najsilniej na oceny pracy posłów i senatorów rzutują polityczne i światopoglądowe cechy badanych. Dobre noty przeważają przede wszystkim wśród zwolenników Koalicji Obywatelskiej, Trzeciej Drogi i – w mniejszej mierze – Lewicy, a poza tym wśród osób identyfikujących się z lewicą i, nieco rzadziej, z centrum oraz respondentów nieangażujących się religijnie. Lepiej niż przeciętnie działalność Sejmu postrzegają poza tym ankietowani mający od 45 do 54 lat, ze średnich (20 000 – 99 999 ludności) i dużych (100 000+) miast, najlepiej wykształceni, technicy i średni personel, pracownicy

administracyjno-biurowi, badani pracujący na własny rachunek, uczniowie i studenci oraz respondenci uzyskujący wysokie dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (4000 zł lub więcej). Krytyczne opinie wyraźnie przeważają wśród wyborców Konfederacji Wolność i Niepodległość oraz Prawa i Sprawiedliwości, wśród osób mających prawicowe poglądy i respondentów zaangażowanych w praktyki religijne, szczególnie uczestniczących w nich co najmniej raz w tygodniu. Poza tym są częstsze wśród badanych w wieku od 55 do 64 lat, mających wykształcenie zasadnicze zawodowe, pracowników usług, robotników niewykwalifikowanych, ankietowanych pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (w tym rolników), osób uzyskujących niskie dochody *per capita* (od 2000 do 2999 zł) i źle lub przeciętnie oceniających własną sytuację materialną (zob. tabelę aneksową 1).

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Sejmu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	70	22	8
Trzecia Droga	63	24	13
Lewica*	43	37	21
Konfederacja Wolność i Niepodległość	17	74	9
Prawo i Sprawiedliwość	16	72	12
Niezdecydowani, na kogo głosować	24	40	37
Niezamierzający głosować	22	47	31

* Uwaga: niewielka liczba zwolenników tego ugrupowania w próbie

Za opiniami o Senacie stoją podobne zależności. Lepszymi ocenami wyróżniają się przede wszystkim potencjalni wyborcy ugrupowań rządzących, szczególnie Koalicji Obywatelskiej, badani mający lewicowe poglądy i nieuczestniczący w praktykach religijnych. Zadowoleni z funkcjonowania izby wyższej zauważalnie częściej niż przeciętnie są ponadto ankietowani mający od 35 do 44 lat, mieszkańcy dużych i największych miast, badani najlepiej wykształceni, pracownicy administracyjno-biurowi, technicy i średni personel, prywatni przedsiębiorcy, respondenci pracujący w sektorze publicznym, uzyskujący wysokie dochody *per capita* i deklarujący zadowolenie z własnej sytuacji materialnej. Więcej niż przeciętnie negatywnych opinii o pracy senatorów notujemy wśród ankietowanych popierających Prawo i Sprawiedliwość oraz Konfederację WiN, identyfikujących się z prawicą i zaangażowanych w praktyki religijne. Wyróżniają się ponadto badani w wieku 55–64 lata, respondenci mający wykształcenie zasadnicze zawodowe, robotnicy niewykwalifikowani, osoby pracujące w prywatnych gospodarstwach rolnych (w tym rolnicy), emeryci i ankietowani źle oceniający własną sytuację materialną (zob. tabelę aneksową 2).

TABELA 3

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Senatu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	72	12	16
Trzecia Droga	61	12	27
Lewica*	58	16	26
Konfederacja Wolność i Niepodległość	22	52	26
Prawo i Sprawiedliwość	16	61	23
Niezdecydowani, na kogo głosować	19	29	52
Niezamierzający głosować	23	37	40

* Uwaga: niewielka liczba zwolenników tego ugrupowania w próbie

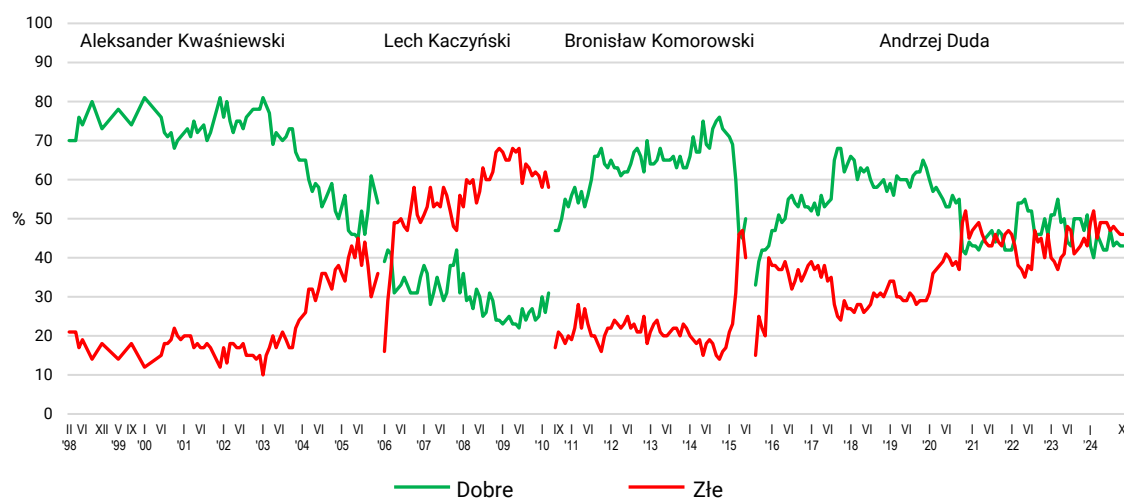
OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

Takie same jak przed miesiącem są notowania głowy państwa. W listopadzie z uznaniem o prezydenturze Andrzeja Dudy wypowiada się ponad dwie piąte badanych (43%), a nieco większy odsetek respondentów (46%) ocenia ją źle.

TABELA 4

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany X-XI 2024
	2023			2024											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
	w procentach														
Dobre	50	47	51	43	40	46	44	42	42	47	43	44	43	43	0
Złe	43	45	43	49	52	45	49	49	49	47	48	47	46	46	0
Trudno powiedzieć	7	8	7	8	8	9	7	9	9	6	9	9	11	12	0

RYS. 3. Oceny działalności prezydenta

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Dobrze prezydenturę Andrzeja Dudy w zdecydowanej większości oceniają zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości oraz głosujący na niego w II turze wyborów prezydenckich w 2020 roku, a ponadto respondenci mający prawicowe poglądy i uczestniczący w praktykach religijnych co najmniej raz w tygodniu. Pozytywnymi opiniami o działalności głowy państwa wyróżniają się także najmłodsi (poniżej 25 roku życia) i najstarsi ankietowani (65+), emeryci, renciści, mieszkańcy wsi, badani mający wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych, w tym rolnicy, a poza tym robotnicy niewykwalifikowani, respondenci uzyskujący dochody *per capita* poniżej 3000 zł i niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej. Krytyczne głosy o obecnej prezydenturze przeważają w elektoratach Koalicji Obywatelskiej, Lewicy i Trzeciej Drogi, a także wśród głosujących w II turze ostatnich wyborów prezydenckich na Rafała Trzaskowskiego, wśród badanych identyfikujących się z lewicą (a także – choć w mniejszym stopniu – z politycznym centrum) i nieangażujących się w praktyki religijne. Złe oceny wystawiają również relatywnie często osoby mające od 25 do 34 lat, mieszkańcy średnich, dużych i – szczególnie – największych miast, najlepiej wykształceni, kadra kierownicza i specjaliści, prywatni przedsiębiorcy, badani pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem oraz uzyskujący najwyższe dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (6000 zł i więcej) – zob. tabelę aneksową 3.

TABELA 5

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	91	5	4
Konfederacja Wolność i Niepodległość	46	43	11
Trzecia Droga	24	57	19
Lewica*	17	80	3
Koalicja Obywatelska	12	82	6
Niezdecydowani, na kogo głosować	44	39	17
Niezamierzający głosować	45	36	19

* Uwaga: niewielka liczba zwolenników tego ugrupowania w próbie

TABELA 6

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2020 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	72	20	8
Głosujący na Rafała Trzaskowskiego	10	86	3
Niegłosujący	46	35	19

Listopad nie przynosi dużych zmian w ocenach działalności parlamentu. Po pogorszeniu, które zarejestrowaliśmy w ubiegłym miesiącu, do wcześniejszego stanu (z września) wróciły notowania Senatu. Z kolei notowania Sejmu są teraz identyczne z sierpniowymi. Opinie o prezydenturze Andrzeja Dudy są w listopadzie takie same, jak przed miesiącem.

Opracował

Michał Feliksiak

TABELA 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		35	46	19	965
Płeć	Mężczyźni	36	50	13	455
	Kobiety	33	43	24	510
Wiek	18–24 lata	34	44	21	92
	25–34	33	48	19	151
	35–44	38	45	17	186
	45–54	41	40	19	155
	55–64	28	54	18	146
	65 lat i więcej	34	47	19	236
Miejsce zamieszkania	Wieś	26	49	26	400
	Miasto do 19 999	33	45	21	134
	20 000 – 99 999	41	48	11	188
	100 000 – 499 999	42	44	13	137
	500 000 i więcej mieszk.	49	39	12	107
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	33	37	30	134
	Zasadnicze zawodowe	21	55	25	208
	Średnie	38	48	14	344
	Wyższe	41	43	15	280
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	39	49	12	142
	Średni personel, technicy	49	38	13	54
	Pracownicy adm.-biurowi	46	30	24	50
	Pracownicy usług	29	54	17	69
	Robotnicy wykwalifikowani	30	49	20	103
	Robotnicy niewykwalifik.	15	67	18	40
	Rolnicy	19	62	19	31
	Pracujący na własny rach.	44	36	20	55
	Bezrobotni	18	57	26	15
	Emeryci	34	48	18	246
	Renciści	29	40	31	45
	Uczniowie i studenci	45	36	19	53
Pracuje w:	Zajmujący się domem i inni	33	40	27	61
	inst. państw., publicznej	42	42	16	116
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	41	42	17	107
	sekt. pryw. poza rolnict.	33	50	17	292
	prywatnym gosp. rolnym	14	67	19	35
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	28	45	27	153
	Od 2000 do 2999 zł	32	52	16	179
	Od 3000 do 3999 zł	39	48	13	135
	Od 4000 do 5999 zł	48	42	10	161
	6000 zł i więcej	51	39	10	78
	Trudno powiedzieć	25	48	26	107
	Odmowa odpowiedzi	26	47	26	153
Ocena własnych war. mater.	Źłe	10	66	24	47
	Średnie	28	51	21	352
	Dobre	41	42	17	565
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	23	62	15	33
	Raz w tygodniu	27	51	22	312
	1–2 razy w miesiącu	35	46	19	134
	Kilka razy w roku	38	46	16	255
	W ogóle nie uczestniczy	45	36	19	212
Poglądy polityczne	Lewica	56	30	13	192
	Centrum	44	36	19	274
	Prawica	23	65	12	344
	Trudno powiedzieć	18	39	43	130

TABELA 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		36	34	30	965
Płeć	Mężczyźni	36	34	29	454
	Kobiety	36	33	31	511
Wiek	18–24 lata	39	30	32	92
	25–34	33	31	36	150
	35–44	43	29	28	186
	45–54	38	30	32	155
	55–64	30	41	29	147
	65 lat i więcej	35	39	26	236
Miejsce zamieszkania	Wieś	27	36	36	400
	Miasto do 19 999	31	37	32	134
	20 000 – 99 999	41	35	24	189
	100 000 – 499 999	47	28	25	136
	500 000 i więcej mieszk.	54	26	20	107
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	36	31	33	134
	Zasadnicze zawodowe	20	41	40	209
	Średnie	39	35	25	343
	Wyższe	45	28	27	280
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	41	34	25	142
	Średni personel, technicy	44	25	31	54
	Pracownicy adm.-biurowi	51	22	27	50
	Pracownicy usług	33	36	30	69
	Robotnicy wykwalifikowani	30	34	36	102
	Robotnicy niewykwalifik.	22	40	38	40
	Rolnicy	17	38	45	31
	Pracujący na własny rach.	43	23	34	55
	Bezrobotni	18	45	38	15
	Emeryci	34	42	25	247
	Renciści	32	28	40	45
	Uczniowie i studenci	52	22	26	53
Pracuje w:	Zajmujący się domem i inni	37	30	33	61
	inst. państw., publicznej	47	29	24	115
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	38	28	34	107
	sekt. pryw. poza rolnict.	34	34	31	292
	prywatnym gosp. rolnym	12	41	46	35
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	31	32	37	154
	Od 2000 do 2999 zł	31	39	30	179
	Od 3000 do 3999 zł	38	35	27	135
	Od 4000 do 5999 zł	51	30	19	161
	6000 zł i więcej	54	20	26	78
	Trudno powiedzieć	27	39	34	107
	Odmowa odpowiedzi	27	36	36	152
Ocena własnych war. mater.	Źłe	14	48	37	47
	Średnie	30	39	31	353
	Dobre	42	30	29	565
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	23	42	35	33
	Raz w tygodniu	26	43	31	312
	1–2 razy w miesiącu	33	36	31	135
	Kilka razy w roku	40	32	28	254
	W ogóle nie uczestniczy	51	18	31	212
Poglądy polityczne	Lewica	59	19	22	192
	Centrum	46	24	30	274
	Prawica	24	52	23	344
	Trudno powiedzieć	17	25	58	130

TABELA 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Andrzeja Dudy ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		43	46	12	967
Płeć	Mężczyźni	43	47	10	458
	Kobiety	42	44	13	509
Wiek	18–24 lata	50	37	13	92
	25–34	33	58	9	149
	35–44	37	44	19	187
	45–54	39	51	11	156
	55–64	43	43	15	148
	65 lat i więcej	53	42	6	235
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	32	14	400
	Miasto do 19 999	42	46	12	136
	20 000 – 99 999	37	54	9	189
	100 000 – 499 999	36	54	9	137
	500 000 i więcej mieszk.	17	72	11	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	62	27	11	135
	Zasadnicze zawodowe	49	37	14	210
	Średnie	43	47	10	343
	Wyższe	27	60	13	279
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	29	61	10	142
	Średni personel, technicy	38	47	15	54
	Pracownicy adm.-biurowi	33	50	17	50
	Pracownicy usług	40	46	14	69
	Robotnicy wykwalifikowani	40	44	16	104
	Robotnicy niewykwalifik.	53	33	14	40
	Rolnicy	63	27	10	31
	Pracujący na własny rach.	25	60	14	55
	Bezrobotni	72	16	11	15
	Emeryci	52	40	7	247
	Renciści	54	35	12	45
	Uczniowie i studenci	35	51	14	55
Zajmujący się domem i inni	42	45	12	61	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	41	44	16	117
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	34	51	15	108
	sekt. prywat. poza rolnict.	33	55	11	290
	prywatnym gosp. rolnym	65	25	9	35
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	54	32	14	155
	Od 2000 do 2999 zł	50	44	6	179
	Od 3000 do 3999 zł	36	50	14	133
	Od 4000 do 5999 zł	40	51	10	162
	6000 zł i więcej	21	70	10	78
	Trudno powiedzieć	50	38	13	106
	Odmowa odpowiedzi	37	46	18	154
Ocena własnych war. mater.	Źłe	54	39	7	48
	Średnie	45	42	12	356
	Dobre	40	48	12	564
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	69	21	11	33
	Raz w tygodniu	58	31	11	311
	1–2 razy w miesiącu	38	44	18	134
	Kilka razy w roku	39	50	11	255
	W ogóle nie uczestniczy	26	66	8	210
Poglądy polityczne	Lewica	20	76	4	191
	Centrum	31	56	12	276
	Prawica	64	29	7	344
	Trudno powiedzieć	46	22	31	130